

PM 2012:64 RVII (Dnr 669-1030/2011)

Orimligt långa handläggningstider i överförmyndarnämnden

Skrivelse från Per Bolund och Stefan Nilsson (båda MP)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse från Per Bolund och Stefan Nilsson (båda MP) om "Orimligt långa handläggningstider i överförmyndarnämnden" anses besvarad med vad som sägs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

I en skrivelse den 27 april 2011 framför Per Bolund och Stefan Nilsson (båda MP) att både Länsstyrelsen och JO påvisat allvarliga brister i överförmyndarnämndens verksamhet. Handläggningstiderna är orimligt långa, betydligt längre än de sex månader som Länsstyrelsen anser vara den rimliga. Enligt förvaltningslagen, 7 §, ska ärendena handläggas snabbt och enkelt.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och överförmyndarnämnden.

Stadsledningskontoret anser att överförmyndarnämnden har fått effektiviseringskrav under de senaste åren i nivå med stadens övriga nämnder. Kontoret anser att dessa krav varit rimliga för nämnden att uppnå. Stadsledningskontoret bedömer att det finns en effektiviseringspotential inom nämndens verksamhetsområde. Genom att se över arbetssätt, administrativa rutiner och behov av tekniskt stöd för verksamheten m.m. finns en potential att öka nyttan för såväl huvudmän, gode män, förvaltare som för staden.

Överförmyndarnämnden anser att den under nuvarande förutsättningar kommer att klara av att granska årsräkningar inom ett år, med några fåtal undantag som då beror av omständigheter nämnden inte kan påverka. Länsstyrelsen anser att nämnden ska ha granskat alla årsräkningar på sex månader.

Vad gäller handläggningstider för förordnanden och byten av ställföreträdare har interna resursomfördelningarna gett förutsättningar för att nämnden under hösten 2011 kommer att kunna uppnå de mål som finns formulerade i verksamhetsplanen.

Mina synpunkter

Överförmyndarnämnden är en viktig del av stadens myndighetsutövning. Nämnden hanterar många svåra frågor och gör ett gott arbete. Jag är glad över att överförmynd-

darnämnden nu uppfyller sina åtaganden och inte längre har eftersläpningar av årsgranskningar.

Vi har under 2012 förstärkt överförmyndarnämndens ekonomi. Dels finns inget generellt effektiviseringskrav i budgeten, dels fick nämnden i avstämningsärendet ytterligare 2 miljoner kronor för att stärka upp arbetet med ensamkommande flyktingbarn. Detta motsvarar en budgetförstärkning med 7 procent för 2012.

Dessa två faktorer i kombination med att överförmyndarnämnden arbetar hårt med att utveckla ett nytt tekniskt stöd och digitalisera delar av verksamheten lägger grunden för en snabbare handläggning och ett moderniserat arbetssätt. Detta kommer innebära en förbättring för både klienter och handläggare.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse från Per Bolund och Stefan Nilsson (båda MP) om "Orimligt långa handläggningstider i överförmyndarnämnden" anses besvarad med vad som sägs i denna promemoria.

Stockholm den 18 april 2012

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Skrivelse från Per Bolund och Stefan Nilsson (båda MP) om orimligt långa handläggningstider i överförmyndarnämnden

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Daniel Helldén* (MP) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta

1. enligt skrivelsens förslag
2. att också säga följande

I förhållande till antal ärenden och folkmängd är Stockholms stads överförmyndarnämnd den effektivaste i landet, framhåller nämnden i sitt utlåtande. Under våren har nämnden gjort organisatoriska förändringar där administrativa resurser omfördelats. Ändå kommer överförmyndarnämnden inte att klara den sexmånadersgräns för årsräkningar som Länsstyrelsen anser är rimlig. Nämnden bedömer att den möjligen kan klara att granska årsräkningar inom ett år.

Förslaget om en åtgärdsplan, för hur Överförmyndarnämnden ska utveckla verksamheten för att långsiktigt klara Länsstyrelsens och JO:s krav på rimliga handläggningstider, är därför i högsta grad relevant.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Åsa Jernberg* och *Stefan Nilsson* (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta att

1. Skrivelse från Per Bolund och Stefan Nilsson (båda MP) om "Orimligt långa handläggningstider i överförmyndarnämnden" bifalles.
2. Därutöver framförs följande.

Länsstyrelsen anser att alla årsräkningarna ska granskas inom sex månader. Denna tidsgräns kommer överförmyndarnämnden inte att kunna uppnå inom överskådlig tid enligt nämndens egen bedömning. Att överförmyndarnämnder i andra kommuner har längre handläggningstider är inte en acceptabel ursäkt. Vi anser därför att det är ett adekvat förslag att staden tar fram en åtgärdsplan för hur nämnden ska utveckla sin verksamhet så att kravet om längst sex månaders handläggningstid uppnås.

ÄRENDET

I en skrivelse den 27 april 2011 framför Per Bolund och Stefan Nilsson (båda MP) att både Länsstyrelsen och JO påvisat allvarliga brister i överförmyndarnämndens verksamhet. Handläggningstiderna är orimligt långa, betydligt längre än de sex månader som Länsstyrelsen anser vara den rimliga. Enligt förvaltningslagen, 7 §, ska ärendena handläggas snabbt och enkelt.

Per Bolund och Stefan Nilsson anser att staden på kort sikt bör utreda hur de långa handläggningstiderna hos överförmyndarnämnden kan lösas. På längre sikt krävs en större utredning kring hur framtidens överförmyndarnämnd ska utformas för att få kortare handläggningstider och ökad digitalisering av verksamheten.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och överförmyndarnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 juni 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att förordnade förmyndare, gode män och förvaltare, enligt 14 kap. 15§ föräldrabalken, före den 1 mars varje år ska lämna en årsräkning till överförmyndaren där redogörelse för förvaltningen under föregående år ska framgå. Överförmyndarnämnden ska enligt 16 kap. föräldrabalken utöva tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet. En del i detta arbete är att granska inkomna årsräkningar. Stadsledningskontoret konstaterar att det i lagen inte finns exakt reglerat när en sådan granskning ska vara klar.

Av överförmyndarnämndens budgetunderlag för 2012 med inriktning för 2013 och 2014 framgår att nämnden kommer att ha kvar sitt åtagande att förvaltningen ska påbörja handläggningen inom två veckor vid byte av ställföreträdare och att påbörja handläggningen av varje ansökan/anmälan eller klagomål inom två veckor. Förvaltningen ska också utfärda förvaltarfrihetsbevis ”över disk” eller med vändande post och också påbörja granskningen av redovisningspliktiga ärenden under innevarande år och i de ärenden som gode man yrkar arvode för sitt uppdrag ska granskningen påbörjas senast vid utgången av november månad. Stadsledningskontoret anser att detta är en rimlig målsättning för staden.

Stadsledningskontoret anser att granskningen av årsräkningarna bör vara prioriterat och genomföras inom vad som kan anses som rimlig tid, då överförmyndarnämndens granskning av årsräkningar är huvudmannens garanti för att dennes tillgångar förvaltas på ett effektivt sätt. Stadsledningskontoret konstaterar att Länsstyrelsen vid ett flertal tillfällen riktat kritik till kommuner för en långsam hantering av årsräkningar och Stockholms stads revisionskontor har vid tidigare tillfällen riktat kritik mot att nämnden inte uppfyllt sitt åtagande att granska alla årsräkningar under innevarande år, bl.a. detta skedde bl.a. under 2008. Stadsledningskontoret konstaterar att eftersläpningen i granskningen av årsgranskningarna sedan dess har förbättrats och under 2009 och 2010 har nämnden uppfyllt sina åtaganden.

Stadsledningskontoret konstaterar att överförmyndarnämnden tidigare framhållit svårigheter med att allokera stora personalresurser till enbart en begränsad del av året, dvs. under våren då årsräkningarna kommer in, utan att ha en överdimensionerad verksamhet under resterande del av året. Stadsledningskontoret anser det nödvändigt att nämnden har ett effektivt system för granskningen av årsräkningarna och ser det därför som positivt att överförmyndarnämnden, inom ramen för E-tjänstprogrammet, håller på att införa av nytt redovis-

ningssystem för gode män. När detta är implementerat kommer det att underlätta granskningen av årsräkningarna. Stadsledningskontoret anser att nämndens risk- och väsentlighetsanalys behöver utvecklas eftersom den i dagsläget inte ger ett tillräckligt underlag för internkontroll.

Överförmyndarnämnden har fått effektiviseringskrav under de senaste åren i nivå med övriga stadens nämnder. Kontoret anser att dessa krav varit rimliga för nämnden att uppnå. Stadsledningskontoret bedömer att det finns en effektiviseringspotential inom nämndens verksamhetsområde. Genom att se över arbetssätt, administrativa rutiner och behov av tekniskt stöd för verksamheten m.m. finns en potential att öka nyttan för såväl huvudmän, gode män, förvaltare som för staden.

Stadsledningskontoret föreslår att skrivelsen "Orimligt långa handläggningstider i Överförmyndarnämnden" av Per Bolund (MP) anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2011 att sända skrivelsen såsom sin egen till kommunstyrelsen.

Överförmyndarförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 september 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Det finns brister vad gäller handläggningstider inom överförmyndarnämndens ansvarsområde. Vi har fått kritik bl. a. från Länsstyrelsen för detta upprepade gånger. Under våren har viss organisatoriska förändringar skett innebärande att administrativa resurser omfördelas till förmån för nämndens kärnverksamhet. Dock vill nämnden understryka att i förhållande till antal ärenden och folkmängd är Stockholms stads överförmyndarnämnd den effektivaste i landet. Överförmyndarverksamheter i andra större städer i landet har minst dubbelt så hög budget i förhållande till ärenden och folkmängd. Naturligtvis åtnjuter vi stordriftsfördelar, men dessa väger inte upp de ovan beskrivna förhållandena.

Under nuvarande förutsättningar kommer vi att klara av att granska årsräkningar inom ett år, med några fåtal undantag som då beror av omständigheter vi inte kan påverka. Länsstyrelsen anser att vi ska ha granskat alla årsräkningar på sex månader. Detta kommer överförmyndarnämnden inte under överskådlig tid att uppnå. På sikt kan ett förbättrat IT-stöd komma att förbättra situationen på detta område, men hur mycket är ännu för tidigt att bedöma.

Vad gäller handläggningstider för förordnanden och byten av ställföreträdare har de ovan beskrivna interna resursomfördelningarna givits förutsättningar för att vi under hösten 2011 kommer att kunna uppnå de mål som finns formulerade i verksamhetsplanen.

Vad gäller arvoden tillämpar överförmyndarnämnden det regelverk som gäller för området. Detta styrks bl. a. genom att våra beslut ändras av domstolar vid överklaganden endast undantagsvis. Kostnaderna för arvoden baseras på prisbeloppet. Detta kommer att höjas med 1200 kr 2012 vilket kommer att medföra ökade kostnader på omkring 500tkr för nämnden. En lösning på detta som nämnden vill föreslå är att frikoppla arvodeskostnaderna från driftsbudgeten. För en så liten verksamhet som överförmyndarnämndens slår denna typ av kostnadsökningar direkt mot verksamheten vilket kan kännas väl hårt. Den enda till buds stående lösningen är då naturligtvis personalminskningar.